

ZASADY, METODY I KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIĄ.

Ocenianie przedmiotowe plastyki jest jednym z najtrudniejszych problemów z powodu szerokiego zakresu przedmiotu, artystycznego, edukacyjnego i wychowawczego charakteru tej dziedziny oraz możliwej względności oceny. Przedmiot szkolny Plastyka ma za zadanie rozwijać zróżnicowane formy aktywności twórczej ucznia, prowadzić do poznania różnych dziedzin wiedzy, uczyć różnorodnych, właściwych zachowań i postaw podczas tworzenia i szeroko rozumianego uczestniczenia w kulturze. System oceniania powinien być zgodny z obowiązującymi przepisami oświatowymi, wewnątrzszkolnym systemem oceniania, zaleceniami zawartymi w komentarzu do podstawy programowej (dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości uczniów). W przedmiotowym systemie oceniania za wyjściową przyjmujemy ocenę dobrą.

Ocena ma znaczenie:

- **INFORMUJĄCE** - nauczyciela, ucznia, rodziców (opiekunów) o przebiegu nauczania, np. poziomie wykonania i rodzajach zadań realizowanych na lekcjach;

Podczas lekcji plastyki zadaniami tymi będą np.: przygotowanie materiałów do prac plastycznych, ćwiczenia plastyczne, kompozycje plastyczne wykonane tradycyjnymi i nietypowymi technikami, działania plastyczne, wypowiedzi o dziełach i wystawach, albumy, plakaty i prezentacje, informacje, ciekawostki o poznawanych dziełach. Informacja zawarta w ocenie określa jak różnorodne były ćwiczenia i w jakim stopniu różne rodzaje zadań zostały zrealizowane.

- **MOTYWUJĄCE** ucznia do podejmowania wysiłków, podkreślające mocne strony i określające obszary wymagające pracy;

Ocena kompozycji plastycznych skazana jest na pewien subiektywizm. Każda kompozycja plastyczna ucznia ma wartość niezależnie od jego zdolności. Praca plastyczna jest dla dziecka czymś osobistym, jest jego dziełem, własnością. Pod wpływem krytycznych uwag dzieci zrażają się i często przestają chętnie pracować. A przecież nie ma prac „brzydkich”. To do nauczyciela należy wskazanie uczniowi najciekawszego elementu kompozycji, pomoc w doborze środków wyrazu artystycznego wydobywających interesujący fragment, np. zmiana koloru tła na kontrastujące z najciekawszym elementem pracy. W wyniku współpracy, reakcji ucznia na propozycje nauczyciela powinno dojść do poprawy efektu pracy. Każdą pracę dziecka można doprowadzić do estetycznej formy poprzez pochwałę (bardzo ładne niebo, kwiat, bardzo ciekawy kształt...), zmotywowanie i zachętę (ale tu dorysuj, popraw, dokończ, zobaczysz jak będzie wyglądało, gdy dodasz...). Wszystkie wysiłki, aktywności uczniów powinny być odpowiednio doceniane. Nie tylko poprzez ocenę, ale również słownie i poprzez eksponowanie prac.

- **DIAGNOZUJĄCE I PROGNOZUJĄCE** możliwości przygotowania do kolejnego etapu nauczania w zakresie zdobycia przez ucznia określonych, szczegółowych i ogólnych umiejętności;

Ocenić podlega nie tylko poziom przyswojonej wiedzy teoretycznej, ale także sposób jej wykorzystania w praktyce przez ucznia w różnych zadaniach, sytuacjach, innych dziedzinach wiedzy. Jeżeli uczeń dobrze opanował wiedzę o środkach artystycznego wyrazu, dziedzinach sztuki, technikach plastycznych, wybranych zagadnieniach

z dziedzictwa kultury kręgu europejskiego i globalnego, powinien umieć wykorzystać tę wiedzę w tworzonych kompozycjach plastycznych lub podejmowanych działaniach artystycznych, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków. Dzięki temu nauczyciel dowiadyuje się, w jakim stopniu przekazywane treści zostały przez ucznia zrozumiane i ma możliwość przewidywania, czy został on odpowiednio przygotowany do przyswajania kolejnych treści.

• **UMOŻLIWIAJĄCE WERYFIKOWANIE, EWALUACJĘ** procesu edukacyjnego w celu zwiększenia skuteczności nauczania, wprowadzania nowych i modyfikowania istniejących sposobów nauczania, uatrakcyjnienia przebiegu procesu nauczania.

Nauczyciel, dokonując oceny, zwraca uwagę przede wszystkim na:

- zaangażowanie w działania plastyczne i jego aktywny w nich udział,
- predyspozycje plastyczne ucznia,
- indywidualny wkład pracy potrzebny do realizacji określonych zadań plastycznych,
- poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności plastycznej i wiadomości z teorii plastyki,
- podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- przygotowanie do zajęć,
- wysiłek wkładany przez ucznia i wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu.

Wykonanie pewnego typu zadań dotyczących określonej partii materiału pokazuje, w jaki sposób podchodzili do tych działań uczniowie, jakie były ich prace, dla jakich uczniów były trudne, łatwe, czy dobrze utrwały wiedzę, czy były uważane przez nich za ciekawe, atrakcyjne, czy za nudne, czy ułatwiały realizację programu. Analiza tych i podobnych zagadnień pozwala na wyciągnięcie wniosków i podjęcie działań zwiększających skuteczność nauczania.

Podczas oceniania na lekcjach plastyki należy wziąć pod uwagę:

• **POSTAWĘ, ZACHOWANIE, MOTYWACJĘ UCZNIĄ DO PRACY, PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ.**

- Podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań plastycznych, włączanie się w życie artystyczne szkoły i środowiska,
- Wysiłek wkładany przez ucznia i wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki przedmiotu, chęć od pracy, obowiązkowość powinna być doceniana jako istotny, podstawowy czynnik umożliwiający twórczość, poznawanie dzieł, udział w wystawach.

- **ZRÓŻNICOWANE MOŻLIWOŚCI, ZDOLNOŚCI PLASTYCZNE** wpływające na ogólny efekt plastyczny prac.

- **OSOBOWOŚĆ UCZNI**A, odwaga wypowiedzi artystycznej, cechy temperamentu wpływające na sposób realizacji i formę wykonania zadań plastycznych.

Na ocenę sposobu wykonania prac plastycznych, zastosowania określonych środków wyrazu artystycznego, sposób formułowania wypowiedzi nie mogą wpływać czynniki związane np. z nieśmiałością, wycofaniem dziecka.

- **OGRANICZENIA ZDROWOTNE** lub specjalne potrzeby edukacyjne, utrudniające wykonywanie niektórych zadań (np. alergia na materiały plastyczne, ograniczenia ruchowe, zdiagnozowany zespół ADHD); indywidualnie dobranych, uwzględniających rzeczywiste możliwości ucznia (np. dobór odpowiedniej techniki plastycznej, wykonanie zadania o krótszym czasie realizacji).

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW.

Prace plastyczne oceniane są wg ustalonych zasad podanych przed rozpoczęciem pracy.

Prace ucznia oceniane są za:

- zgodność z tematem, bogactwo treści, wartości formalne (kompozycja, kolorystyka, zastosowane materiały oraz technika itp.),
- trafność obserwacji, pomysłowość (oryginalność),
- ocenie podlegają tylko prace wykonane samodzielnie przez ucznia,
- ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń wtedy, gdy nie odda pracy do oceny,
- każda aktywność twórcza jest oceniana pozytywnie,
- jeżeli uczeń nie skończył pracy na zajęciach to może to zrobić w domu i oddać pracę w ciągu tygodnia od zakończenia tej pracy na lekcji,
- uczeń może poprawić oceny niedostateczne za nieterminowe oddanie pracy w ciągu dwóch tygodni,
- w semestrze można być nieprzygotowanym do zajęć trzy razy, zgłoszenie może dotyczyć braku zeszytu, podręcznika, materiałów plastycznych, zaległej pracy,
- jeżeli z braku materiałów uczeń nie wykonuje pracy na lekcji, nauczyciel wyznacza mu zadanie podobne, a pracę zaplanowaną powinien uzupełnić na zajęciach planowych.

Ocenianie jako analizowanie poziomu umiejętności ucznia.

Obszary podlegające ocenie, przedmiot ocenianych umiejętności	Umiejętności	
	Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Przygotowanie odpowiednich materiałów plastycznych, opanowanie wiedzy, wyszukanie informacji, wykonanie ćwiczeń i zadań wstępnych.	<p>-przygotowanie podstawowych materiałów umożliwiających wykonanie prostego ćwiczenia;</p> <p>-wyszukanie prostych informacji umożliwiających udział w lekcji i przygotowujących do realizacji ćwiczeń;</p> <p>-wykonanie zadania domowego w uproszczonej formie;</p> <p>-spełnianie podstawowych poleceń</p>	<p>-przygotowanie ciekawych materiałów umożliwiających wykonanie oryginalnego ćwiczenia;</p> <p>-wyszukanie bogatych informacji z różnych źródeł umożliwiających aktywny udział w lekcji, bardzo dobrze przygotowujących do realizacji ćwiczeń;</p> <p>-wykonanie zadania domowego w rozbudowanej formie;</p>
Postawa i zachowanie na zajęciach, podczas oglądania wystaw, zwiedzania zabytków i skansenów (kultura osobista w trakcie zajęć, wykonywanie poleceń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas używania odpowiednich materiałów i narzędzi plastycznych, właściwa współpraca z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych, odpowiednie zachowanie	<p>-poprawne, odpowiednie zachowanie na zajęciach, znajomość podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi;</p> <p>-podejmowanie częściowej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych;</p> <p>-spełnianie podstawowych norm zachowania w galeriach, muzeach, skansenach, podczas ewentualnego zwiedzania zabytków;</p>	<p>-spełnianie wszystkich poleceń, -bardzo dobre zachowanie na zajęciach, znajomość wielu zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania prac, związanych ze stosowanymi materiałami i narzędziami plastycznymi, podejmowanie, pełnej, różnorodnej współpracy z innymi uczniami podczas wykonywania zadań grupowych;</p> <p>-bardzo kulturalne zachowanie w galeriach, muzeach, skansenach, podczas ewentualnego zwiedzania zabytków;</p>

<p>Realizacja prac plastycznych, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zaangażowanie pomysłowość, obiektywne ocenianie walorów artystycznych tworzonych kompozycji (zgodność pracy z tematem, celowość zastosowania środków artystycznego wyrazu, techniki plastycznej.</p>	<p>-tworzenie prostych, schematycznych kompozycji plastycznych, w luźny sposób związanych z tematem ;</p> <p>-przypadkowy dobór środków wyrazu artystycznego, wykorzystywanie niektórych możliwości techniki wykonania pracy;</p>	<p>-tworzenie ciekawych oryginalnych kompozycji, w pełni oddających zadanie plastyczne, nietypowo ujmujących temat pracy ;</p> <p>-celowy dobór środków artystycznego wyrazu w pracy plastycznej, wykorzystanie różnorodnych możliwości techniki;</p>
<p>Wiedza o środkach artystycznego wyrazu, elementy wiedzy odziedzinach sztuki i wybranych zagadnieniach z dziedzictwa kulturowego kręgu kulturowego, omawianie i interpretowanie formy i przekazu dzieł, wykonanie prac, wypowiedzi własne.</p>	<p>-wrywkowa wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu;</p> <p>-znajomość podstawowych zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł;</p> <p>-częściowa znajomość niektórych zagadnień z dziedzictwa kulturowego;</p> <p>-omawianie i interpretowanie niektórych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niektórych treści, przekazu dzieł;</p>	<p>-pełna wiedza o specyfice, zastosowaniu środków artystycznego wyrazu, znajomość wielu zagadnień dotyczących dziedzin plastyki i rodzajów dzieł;</p> <p>-dobra znajomość wybranych zagadnień z dziedzictwa kulturowego;</p> <p>-omawianie i interpretowanie różnorodnych zagadnień odnoszących się do formy dzieła, niesionych przez nie różnych treści, przekazu dzieła;</p>
<p>Aktywność artystyczna jako twórcza postawa, odwaga, oryginalność myślenia podczas planowania i realizacji projektów plastycznych</p>	<p>-stosowanie uproszczonych dosyć typowych rozwiązań, mało oryginalnych pomysłów w celu obmyślenia i realizacji projektów artystycznych;</p>	<p>-kreatywności, odwaga, podczas planowania i realizacji projektów artystycznych, akcji plastycznych i innych działań obejmujących nowe, współczesne dzieła sztuki, szukanie różnorodnych rozwiązań;</p>
<p>Gotowość do uczestniczenia w kulturze, sposób oglądania ekspozycji muzealnych i wystaw, analizowanie formy i treści dzieł sztuki, zwiedzanie zabytkowych obiektów, skansenów</p>	<p>biernie uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych, oglądanie wystaw bez zaangażowania i uważnego analizowania i interpretowania ich formy, treści zwiedzanie zabytków bez zauważania wielu istotnych elementów dotyczących stylu, formy, charakterystycznych</p>	<p>aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych, wykazywanie zainteresowania i przygotowania do oglądania wystaw, wnikliwe analizowanie i interpretowanie ich formy oraz treściważne zwiedzanie zabytków, obserwowanie różnorodnych istotnych elementów dotyczących stylu, formy, wielu</p>

	fragmentów, znajdujących się tam dzieł sztuki mało aktywny udział w zajęciach dotyczących tradycji regionalnych w skansenach;	charakterystycznych fragmentów budowli, dzieł sztuki znajdujących się w zabytkach aktywność, zaangażowanie podczas zajęć dotyczących tradycji regionalnych w skansenach;
--	---	--

Ocenianie poziomu opanowania treści programowych.

Ocena	Zakres opanowanych treści programowych
Niedostateczna	<p>Poziom opanowanych treści nie umożliwia podjęcia nauki na następnym etapie edukacyjnym, nieuczestniczenie w kulturze;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania; • Brak zaangażowania i chęci do pracy, notoryczne nieprzygotowanie do zajęć; • Nieterminowe oddanie prac do oceny;
Dopuszczająca	<p>Przyswojenie treści dotyczących plastyki, nabycie umiejętności umożliwiających realizację zadań życia codziennego dotyczących posługiwania się językiem plastyki w zakresie elementarnym, odnoszącym się do codziennych sytuacji życiowych, wykonywanie schematycznych, znacznie uproszczonych prac plastycznych związanych z życiem codziennym, niekształtowanie estetyki otoczenia, skąpe wypowiedzi o plastyce, bierne uczestnictwo w kulturze; uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach (minimum programowe);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brak zaangażowania w pracę na lekcjach; • Zgodne z tematem, ale nieestetyczne wykonywanie prac; • Częste nieprzygotowanie do lekcji;
Dostateczna	<p>Przyswojenie podstawowych treści umożliwiających realizowanie bardzo prostych, schematycznych, stereotypowych kompozycji plastycznych, uproszczone wypowiedzi o sztuce, świadomość potrzeby estetyki otoczenia, bierny stosunek do kształtowania estetyki otoczenia, mało aktywne uczestnictwo w kulturze; uczeń w zakresie podstawowym opanował materiał zawarty w programie nauczania;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Trudności z zastosowaniem, wykorzystaniem wiedzy teoretycznej podczas wykonywania pracy; • Prace niestaranne i nieestetyczne;

Dobra	<p>Przyswojenie treści umożliwiających tworzenie złożonych praktycznych i teoretycznych ćwiczeń plastycznych, duża aktywność twórcza, analizowanie niektórych wskazanych treści zawartych w dziełach, przenoszenie wiedzy o plastyce na inne dziedziny życia, m.in. kształtowanie estetyki otoczenia, aktywne uczestnictwo w kulturze; uczeń wykazuje gotowość i zabiera głos w dyskusji na tematy zaproponowane przez nauczyciela lub wykonywanych przez siebie i kolegów dziełach plastycznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przyswojenie wiedzy i umiejętności i wykorzystanie jej w sytuacjach typowych, wykonywanie ćwiczeń objętych programem nauczania; • Prace staranne i estetyczne;
Bardzo dobra	<p>Bardzo dobre przyswojenie treści teoretycznych umiejętności praktycznych, wykonywanie różnorodnych, oryginalnych kompozycji plastycznych, bardzo duża aktywność twórcza, dobre posługiwanie się środkami wyrazu artystycznego w wykonywanych pracach, wnikliwe analizowanie treści dzieł, znajdowanie licznych powiązań między plastyką a innymi dziedzinami życia, aktywne wpływanie na estetykę otoczenia; rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze; uczeń bierze czynny udział w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estetyczne wykonywanie prac, ćwiczeń w określonym czasie lub przed jego upływem; • Pełne przyswojenie wiadomości objętych programem nauczania; • Prawidłowa organizacja pracy; • Wykorzystywanie wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych; • Wykonywanie prac dodatkowych , udział w konkursach plastycznych od szkolnego etapu - skutkuje oceną cząstkową „6” ; • Wszystkie prace oddane w terminie; • Systematyczne przygotowywanie się do zajęć (brak zapisów „np.”czy „bz”);
Celująca	<p>Wiedza i umiejętności plastyczne przewyższające swoim zakresem wymagania programowe, postawa twórcza, poszukująca, samodzielna, oryginalna twórczość plastyczna,</p>

świadome posługiwanie się środkami artystycznego wyrazu w podejmowanych pracach, analizowanie różnorodnych treści zawartych w dziełach sztuki, zauważanie różnorodnych powiązań plastyki z innymi dziedzinami życia, kształtowanie estetyki otoczenia w różnorodnych formach, rozszerzanie wiedzy poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji, mediów, wykraczające poza program, bardzo aktywne uczestnictwo w kulturze, żywe zainteresowanie zjawiskami w sztuce i wydarzeniami artystycznymi; uczeń bierze czynny udział w zajęciach, kompletne, estetyczne i zgodne z tematem i określonymi zagadnieniami plastycznymi wykonanie ćwiczeń i prac plastycznych;

- Pełne przyswojenie wiadomości objętych programem nauczania;
- Poszerzanie wiedzy;
- Prawidłowa organizacja pracy, wykorzystywanie wiadomości i umiejętności w zadaniach nietypowych;
- Wykonywanie prac dodatkowych (dekoracji, plakatów) – ocena częściowa „6” ;
- Wszystkie prace oddane w terminie, przygotowanie do zajęć;
- Wszystkie prace oddane w terminie;
- Systematyczne przygotowywanie się do zajęć (brak zapisów „np.” czy „bz”)